

Dog maa jeg sige, at det synes mig, naar jeg som udenforstaaende skulde udtale mit Støn, at der vist næppe kan være stor Sandsynlighed for, at en Handel skulde kunne afsluttes paa de Vilkaar, som det ærede Medlem nævnte. Men naar altsaa dette ikke sker, og hvis vi altsaa ikke komme ud af disse Forhold, fordi der fra det ærede Medlems Partifællers Side stilles vidtgaaende og uigennemførlige Krav, saa er det, jeg fremhæver — idet jeg gentager, hvad jeg udtalte forleden — at saa vil vor finansielle Stilling efterhaanden blive saa alvorlig, at den i sig selv vil blive et afgørende Motiv til, at der en Gang i Fremtiden maa søges en Løsning.

Clausager: Det er kun nogle faa Bemærkninger eller, rettere sagt, kun et Par Henstillinger, jeg vil tillade mig at fremkomme med. Det er jo bekendt, at paa de senere Lars Finanslove har der jævnlig været givet Bevillinger til Opførelse af ny Kirker og til Oprettelsen af ny Præstetald med dertil hørende Præstegaarde. Det er jo ganske naturligt, at der efterhaanden stilles Krav i denne Retning, dels fordi Folkemængden stedse vokser, navnlig i Jyllands mest fattige Hedesogne, dels ogsaa, fordi vi i de senere Aar her til Lands have faaet en stærkt tiltagende religiøs Bevægelse. For at man kunde faa nogenlunde Overblik over, hvor stor Trang der var til ny Kirker, og for at man kunde faa en nogenlunde hensigtsmæssig Ordning i det hele af denne Sag, er der blevet foretaget en Slags Undersøgelse, en Undersøgelse, som atter har ledet til, at der er fremkommet et Forslag eller en Plan i Anledning af denne Trang. Hele dette Forslag findes aftrykt i Finansudvalgets Betænkning over Finanslovsforslaget i Fjor. Paa dette Forslag eller paa denne Plan er der anført, at der i et Sogn, Borgod Sogn i Ringløbing Amt, er Trang til 2 Kirker, 1 Præstegaard og 1 Præst. Det kan synes, at det er meget i et Sogn, men det er ogsaa et meget stort Sogn. Der er nu kun en ganske lille Kirke midt i Sognet, og mange Beboere have ca. 1½ Mil til samme Kirke. Sognet er paa den ene Led i Gennemsnit mellem 2 og 2½ Mil og paa den anden Led mellem 1 og 1½ Mil. Folkemængden, som i 1860 kun udgjorde ca. 900 Mennesker, var i 1890 stegen til 1760. Det vil altsaa ses, at Folketallet i Borgod Sogn er omtrent blevet fordoblet i en Menneskealder. Der er desuden det mærkelige, at paa de Steder, Fjelskravang og Herborg, hvor de ny Kirker ere foreslaaede, har der forhen været saadanne.

Der har ganske nylig været Spor af dem at se, og maaste findes disse Spor endnu. Der er nu kun som sagt en ganske lille bitte Kirke midt i Sognet, og Sagnet fortæller, at den skal være bygget af Levningerne fra de to nedrevne Kirker, og at den saa i Tidens Løb har faaet Navn derafter, idet man mente, at det nu maatte „vorde godt“. Sagnet hedder jo, som bekendt, Borgod. Hvorvidt dette forholder sig rigtig, skal jeg ikke udtale nogen Mening om, men Faktum er, at der nu i Sognet er kommet en stor Mængde Indbyggere, der trænge til ny Kirker. Det er mest Nybyggere paa Heden, flittige og nøjsomme Folk, og omtrent alle sammen fattige Folk, mere eller mindre naturligtvis. Kommunen har desuden stor Gæld, hvilket er ganske naturligt, da der i et Sogn, som er saaledes i Opkomst, og som bestaar mest af fattige Folk, maa blive en stor Mængde Udgifter dels til ny Beje, dels til Fattigvæsenet og Skolevæsenet o. desl. Det forekommer mig, som sagt, at der er en stor Trang til Kirker i dette Sogn, og jeg vil meget henstille til den ærede Kultusminister, om der ikke kunde være Grund til at imødekomme Beboernes Ønske om at faa saadanne, og ligeledes tillade mig at henstille til det kommende Finansudvalg, om der ikke kunde være Grund til at tage Hensyn til disse Ønsker, om ikke i Aar — Sagen er ikke saaledes forberedt, at det straks kan lade sig gøre — saa i alt Fald til næste Aar.

Der er en anden Sag, som jeg ogsaa gerne vilde omtale med et Par Ord. I Finansaaret 1890—91 blev der givet en Bevilling paa 58,000 Kroner til Gennemgravning af et nyt Udløb af Ringløbing Fjord ved Nymindegab. Dette Arbejde blev færdigt sidste Winter og har altsaa virket nu i godt et halvt Aar. Om denne Virkning er der imidlertid forskellige Meninger: nogle ere meget godt tilfredse dermed, andre mindre godt, nogle ere misfornøjede, andre ere meget misfornøjede; det ser man allerede deraf, at der i lokale Blade har været ført en undertiden heftig Polemik om denne Sag, hvori det fremhæves, at Udløbet eller Gennemgravningen, om den var bleven noget mere nordlig end nu, vilde have gjort en større Virkning, og det er vistnok temmelig sandsynligt, men derom kan der jo næppe nu for Tiden være Tale, inden man i hvert Tilfælde faar Erfaring for, hvad det ny Udløb kan virke; det er dog vistnok temmelig utvivlsomt, at det i Lighed med sin Forgænger vil vandre imod Syd, og det er tænkeligt, at det vil ske hurtigere nu end i Fortiden, idet det næsten, ja maaste helt ud,